

MUZEELE - O CHESTIUNE DE MANAGEMENT CULTURAL

Adrian MAJURU

Cu ceva timp în urmă, revista Cultura a publicat o debateră cu tema „sunt muzeele o necesitate culturală?” Mai bine spus, care mai este necesitatea culturală în privința muzeelor? Supradimensionate în departamente, secții și birouri, muzeele s-au transformat fie într-o sterilă confruntare între șefi cu orgolii mărunte - ale căror arme de atac și contraatac sunt proiecte culturale făcute în grabă pe nervii subordonaților angrenați într-un heuripism lumpen-proletar -, fie au devenit un cavou milenar pentru neadaptăți. Produsul cultural, în ultimă instanță, însoțit de un variat expozeu antropologic, sociologic, patologic etc., se desfășoară, de fapt, nu prin produsul cultural specific fiecărei instituții, ci în interiorul acestor confruntări, iar vizitatorul mai bine ar fi invitat să studieze mulțimea de fizionomii măcinate de preocupări mici și orgolii pe măsură.

Muzeele devin o necesitate culturală din momentul în care oferă publicului restituiri ale vieții lui de azi, în detalii care scapă cotidianului alert sau reconstituiri, fie și fragmentare, ale lumilor de odinioară. Proiectele pot fi felurite. De la reconstruirea unei zile din viața unui om din secolul al XVII-lea, într-un ambient apropiat secolului al XVII-lea, chiar și cu tipul de muzică pe care o prefera, la conservarea celor mai apropiate intimități diurne sau nocturne, fără înlăturarea amănuntelor, cum se poate vedea la Muzeul Memorial Cezar Petrescu din Bușteni. Casa scriitorului oferă celui care nu l-a

cunoscut îndeaproape până și recipientul pentru cafea neconsumată sau pălăria lăsată pe servietă, într-un colț al biroului.

Apoi, mai este și povestea care trebuie să se istorisească singură, prin obiecte, dar nu într-un expozeu vitrinizat în totalitate. Dacă un imobil orășenesc din secolul al XVI-lea sau al XVIII-lea a fost o farmacie sau o manufactură, atunci el poate fi o mărturie din viața cotidiană a comunității prin restituirea fidelă a farmaciei și a manufacturii. Sunt multe exemple reușite în Transilvania. Modelul muzeelor de mici dimensiuni sau cu un excurs antropologic ar trebui să devină predominant. Viitorul aparține muzeelor mici cu maximum trei-patru anagajați de specialitate. Suficient pentru a hrăni marele public cu oferte variate. Precum în istorie, și în muzeografie, cunoaștem multe despre diurn și nimic despre nocturn. Un muzeu al nocturnului, de la folclor la viața de noapte într-un mare oraș ar fi un proiect interesant.

Suntem tot mai atrași de senzații. De ambientul care ne-a putea apropia de atmosfera unui secol încheiat de mult, lucru care se poate realiza prin diminuarea prezentului atât în ceea ce privește desfășurarea poveștii, cât mai ales în ceea ce privește popularea clădirii cu angajați care se vântură peste tot. Intrarea în trecut poate fi supraviețuită și altfel, fără a periclită expunerea, cel puțin în cazul muzeelor mici și a caselor memoriale.

Toată această succesiune de sugestii sunt în ultimă instanță o chestiune de management cultural și

credem că nu de specialiști ducem lipsă (75 de manageri culturali au dobândit de ceva ani buni această specializare), cât mai ales de punerea în practica decizională a experiențelor dobândite de aceștia. Ori, până în acest

moment, nici unul dintre cei 75 de manageri culturali nu se află într-o poziție care să determine schimbări relevante în managementul practicii muzeale.